

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miroslava Hromady, Ph.D. a soudkyně Mgr. Jiřiny Hronkové a JUDr. Jarmily Růžkové ve věci

žalobce: **A ■■■ L ■■■**, narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupený advokátkou Mgr. Alicí Benešovou
sídlem ulice Míru 17, 337 01 Rokycany

proti
žalované: ■■■■■, spol. s r. o., IČO ■■■■■
sídlem ■■■■■ ■■■■■
zastoupená advokátkou JUDr. Monikou Zemanovou
sídlem náměstí Republiky 97/9, 301 00 Plzeň

o 372 833 Kč s příslušenstvím a rentu 10 904 Kč měsíčně

o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Rokycanech ze dne 10. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-253 a proti usnesení Okresního soudu v Rokycanech ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-256

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně ze dne 10. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-253 a usnesení ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-256, se potvrzují.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 7 695,60 Kč, k rukám právní zástupkyně žalované, do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal po žalované zaplacení ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti a po skončení pracovního poměru u žalované a žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 15 811 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Dále usnesením ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-256 rozhodl tak, že se znalci doc. MUDr. Evženu Hrnčířovi, CSc., MBA., přiznává za přednes posudku u soudu znalečné ve výši 1 694 Kč a cestovné ve výši 238 Kč a dále za přednes posudku u soudu znalečné ve výši 1 050 Kč. Celkovou částku 4 945,75 Kč uložil žalobci zaplatit ČR – Okresnímu soudu v Rokycanech ve lhůtě dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení, a to dle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř., když byl žalobce ve věci samé neúspěšný a má tedy povinnost zaplatit státu dle výsledku řízení jeho náklady. Za vypracování znaleckého posudku a přednes posudku u soudu bylo znalci přiznáno celkem 19 783 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce je ze tří čtvrtin od placení soudního poplatku osvobozen, bylo mu uloženo uhradit pouze jednu čtvrtinu těchto nákladů.
2. Žalobu ve věci samé soud prvního stupně zamítl z toho důvodu, že žalobce neprokázal příčinnou souvislost mezi ztrátou na výdělku a nemocemi z povolání. Naopak bylo prokázáno, že rozhodující příčinou jeho poklesu pracovní schopnosti bylo obecné onemocnění, které by samo o sobě invaliditu 3. stupně a pokles jeho pracovní schopnosti způsobilo.
3. Proti shora citovaným rozhodnutím podal žalobce včasné odvolání, a to do rozsudku ve věci samé v plném rozsahu a proti citovanému usnesení do výroku, jímž mu byla uložena povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení na znalečné ve výši 4 945,75 Kč. Svě odvolání zdůvodnil tím, že jsou založena na neúplně a nesprávně zjištěném skutkovém stavu věci a jeho nesprávném právním posouzení. Žalobce namítá, že soud nevyhověl všem jeho důkazním návrhům a je toho názoru, že nebylo určeno, zda sama o sobě ta onemocnění, pro která byla u žalobce určena nemoc z povolání, by vyvolala omezení pracovní schopnosti žalobce odpovídající invaliditě 3. stupně. Namítá, že bylo na místě vyhovět důkaznímu návrhu, a to vyžádání zprávy od OSSZ [REDAKCE] o tom, o kolik procent poklesla pracovní schopnost žalobce v důsledku každé nemoci z povolání. Ustanovený znalec doc. MUDr. Evžen Hrnčíř, CSc., MBA, se těmito závěry ve svém posudku dostatečným způsobem nezabýval a učinil pouze odhad v rozsahu poklesu pracovní schopnosti žalobce v souvislosti s nemocí z povolání. Soudem prvního stupně a zpracovanými posudky bylo uváděno, že psychické onemocnění se u žalobce mělo prokázat již před nástupem do zaměstnání u žalované společnosti. Žalovaný namítá, že z důvodu psychických problémů začal docházet jako dospělý do psychiatrické ordinace MUDr. M [REDAKCE] v [REDAKCE] až od roku 2006, kdy již byl v pracovním poměru u žalované, k čemuž navrhoval k důkazu znalecký posudek ze spisu Krajského soudu v Praze sp. zn. 26 T 68/1994. Žalobce rovněž nesouhlasí s výrokem o náhradě nákladů řízení a s uložením povinnosti uhradit ČR – Okresnímu soudu v Rokycanech náhradu nákladů řízení na znalečné, když v řízení uplatnil návrh na postup dle ust. § 150 o. s. ř. pro případ, že by podané žalobě nebylo vyhověno. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek a usnesení změnil tak, že podané žalobě bude vyhověno s tím, že žalobci bude přiznáno právo na náhradu nákladů řízení a povinnost nahradit vynaložené náklady státu bude uložena žalované. Pro případ potvrzení napadeného výroku I rozsudku navrhuje změnu výroku II tak, že žádnému z účastníků nebude přiznáno právo na náhradu nákladů řízení a změnu výroku o nákladech státu tak, že náklady na znalečné ponese stát.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobce uvádí, že odvolání je nedůvodné. Ve věci bylo provedeno rozsáhlé dokazování mj. dvěma znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, přičemž provedeným dokazováním byl zjištěn úplně skutkový stav. Soud došel ke správným skutkovým zjištěním, stejně jako předmětnou věc správně posoudil i po právní stránce, neboť žalobce

neprokázal příčinnou souvislost mezi tvrzenou škodou v podobě ztráty na výdělku a nemocí z povolání jako jednoho ze zákonných předpokladů nezbytných pro vznik odpovědnosti žalované jako zaměstnavatele za tvrzenou škodu žalobce. S odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu uvádí, že vztah příčinné souvislosti je vyloučen, jestliže zaměstnanec i kdyby zde nebylo jeho nemoci z povolání, je neschopen výdělečné činnosti, protože jeho pracovní uplatnění vylučují sama o sobě obecná onemocnění, jimiž rovněž trpí. Bylo prokázáno, že rozhodující příčinou poklesu pracovní schopnosti žalobce bylo právě jeho obecné onemocnění psychiatrického charakteru, které samo o sobě způsobilo jeho invaliditu 3. stupně a pokles jeho pracovní schopnosti. Další důkazní návrhy považuje žalovaná stejně tak jako soud prvního stupně za nadbytečné. Žalovaná je přesvědčena, že případné zjištění procentního vyjádření poklesu pracovní schopnosti žalobce v důsledku jeho nemoci z povolání by v žádném případě nebylo způsobitelné jakkoliv změnit prokázaná skutková zjištění relevantní pro rozhodnutí ve věci samé. Námitku týkající se možné aplikace ust. § 150 o. s. ř. v případě rozhodování o náhradě nákladů řízení považuje za nedůvodnou; z odůvodnění rozsudku jednoznačně vyplývá, že soud k aplikaci uvedeného ustanovení přikročil a žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení pouze v rozsahu jedné čtvrtiny, přičemž tento svůj postup náležitě odůvodnil. S ohledem na výše uvedené žalovaná navrhl, aby odvolací soud napadená rozhodnutí potvrdil a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení.

5. Odvolací soud následně přezkoumal napadené rozhodnutí dle ust. § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.
6. Z hlediska skutkových závěrů odkazuje odvolací soud na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Soud prvního stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, který mu umožnil přijmout relevantní skutkové závěry, přičemž se řádně vypořádal i s tím, proč některé z navrhovaných důkazů neprovedl. V rámci odvolacího řízení odvolací soud ještě zopakoval důkaz znaleckým posudkem doc. MUDr. Evžena Hrnčíře, CSc., ze dne 6. 9. 2019. Znalec na dotaz soudu (otázka 3.6), kdyby žalobce trpěl pouze tím duševním onemocněním, kterým trpí a netrpěl by nemocí z povolání, které u něj byly zjištěny, zda by mohl v takovém případě vykonávat v žalované organizaci ten druh práce, který tam původně vykonával, uvedl, že nikoliv. Obecné onemocnění žalobce je samo o sobě tak závažné, že u něj způsobuje invaliditu 3. stupně a znemožňuje mu kromě jiného i vykonávat u žalované organizace ten druh práce, který tam původně vykonával. Znalec současně upozornil, že žalobce trpí i řadou dalších obecných nemocí, které významně posilují posudkový postoj o zdravotní nezpůsobilosti žalobce k uvedené práci z obecných zdravotních příčin.
7. Dle ust. § 269 odst. 2 zákoníku práce ve znění od 1. 10. 2015 zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou nemocí z povolání, jestliže zaměstnanec naposledy před jejím zjištěním pracoval u zaměstnavatele za podmínek, za nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen.
8. Soud prvního stupně provedl rozsáhlé dokazování, když řešil příčinnou souvislost mezi zdravotním stavem žalobce a poklesem jeho příjmů zejména ve vztahu k přiznání invalidity třetího stupně. Samotné přiznání invalidity však ještě neznamená automatické snížení příjmu žalobce, a tudíž vzniku škody. Z tohoto důvodu odvolací soud zopakoval výše citovaný důkaz – znalecký posudek. Znalec se v této souvislosti zcela jednoznačně vyjádřil v tom smyslu, že obecné onemocnění (psychická nemoc žalobce) je důvodem toho, proč přestal být schopen vykonávat svoji dosavadní práci. Toto obecné onemocnění je tedy důvodem, proč u žalobce došlo k poklesu jeho příjmu a je tedy příčinou vzniku škody. Jinými slovy řečeno ke snížení příjmu žalobce by došlo, i kdyby netrpěl nemocí z povolání, neboť obecná onemocnění by sama o sobě zapříčinila pokles výdělku, když ze skutkového stavu je zřejmé, že s obecnými onemocněními, jimiž žalobce trpí, nemůže vykonávat dosavadní práci.
9. V souvislosti s tím odvolací odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 376/98, dle kterého ke vzniku škody u odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a

nemocech z povolání nedochází již tím, že se zhorší zdravotní stav poškozeného zaměstnance (sníží se jeho pracovní způsobilost), ale teprve tehdy, jestliže důsledky zhoršení zdravotního stavu, které se projevily u poškozeného, lze vyjádřit v penězích. Pro naplnění předpokladů odpovědnosti za škodu podle nemá proto význam skutečnost, jakým způsobem nemoc z povolání ovlivnila celkový zdravotní stav poškozeného zaměstnance; rozhodné je, zda následky nemoci z povolání byly příčinou vzniku škody.

10. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1478/2003 pak z hlediska vzniku nároku na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti není rozhodující okolnost, že zaměstnanec v důsledku onemocnění nemocí z povolání splnil i předpoklady pro vyměření dávky důchodového zabezpečení (pojištění) – invalidního důchodu, podstatné je, zda nemoc z povolání byla příčinou jeho nezpůsobilosti k soustavné výdělečné činnosti. Vztah příčinné souvislosti mezi škodou na výdělků (jeho poklesem) a nemocí z povolání je vyloučen, jestliže zaměstnanec – i kdyby zde nebylo jeho nemoci z povolání – je od doby poklesu výdělků neschopen soustavné výdělečné činnosti, protože jeho pracovní uplatnění vylučují sama o sobě obecná onemocnění, jimiž trpí.
11. Tak je tomu právě v projednávané věci, neboť ze znaleckého posudku jednoznačně vyplynulo, že žalobce není schopen svoji dosavadní práci vykonávat z důvodu obecného onemocnění (psychického onemocnění), jímž trpí a trpěl dle zjištěného skutkového stavu již předtím, nežli vznikl jeho pracovní poměr u žalované společnosti. Pokles jeho výdělků tedy způsobila nikoli nemoc z povolání, ale obecné onemocnění, za něž žalovaná neodpovídá. Příčinná souvislost mezi poklesem příjmů žalobce a zjištěnou nemocí z povolání tak nebyla prokázána.
12. Odvolací soud pak dále nesouhlasí s odvolací námitkou žalobce, který namítá, že v případě rozhodování o náhradě nákladů řízení se soud prvního stupně náležitě nevypořádal s jeho návrhem na aplikaci ust. § 150 o. s. ř. Soud prvního stupně ust. § 150 o. s. ř. při rozhodování o náhradě nákladů řízení aplikoval a žalobci uložil zaplatit pouze jednu čtvrtinu celkových nákladů zcela úspěšného žalobce a své rozhodnutí také dostatečně zdůvodnil. Odvolací soud proto na tuto část rozhodnutí soudu prvního stupně odkazuje. Soud prvního stupně nejenže aplikoval ust. § 150 o. s. ř., když žalobci nebyla uložena úhrada plné výše účelně vynaložených nákladů žalované společnosti, ale současně též jeho majetková situace byla zohledněna ve stanovení nikoliv zákonné třídní lhůty k úhradě nákladů řízení (§ 160 o. s. ř.); tato lhůta byla stanovena jednoměsíční od právní moci rozsudku. Pokud soud prvního stupně odkazuje na skutečnost, že žalobce je ze tří čtvrtin osvobozen od placení soudních poplatků, majetková situace žalobce byla řešena právě v tomto řízení o osvobození od soudních poplatků, kde byly zohledněny osobní a majetkové poměry žalobce a rozhodnutí o osvobození žalobce od placení soudních poplatků ze tří čtvrtin (usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2019, č. j. 15 Co 99/2019-129), je tak dostatečným podkladem, na jehož základě mohl soud prvního stupně o nákladech řízení rozhodnout. Stejně závěry pak platí i ve vztahu k usnesení soudu prvního stupně ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5 C 166/2018-256, jímž byla žalobci uložena povinnost zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Rokycanech náhradu nákladů na znalečné, a to opět v poměrné části, tj. ve výši jedné čtvrtiny těchto celkových nákladů.
13. S ohledem na výše uvedené skutečnosti byla obě napadená rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správná dle ust. § 219 o. s. ř. potvrzena, a to včetně výroku o povinnosti žalobce zaplatit žalované náhradu nákladů řízení.
14. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 150 o. s. ř., kdy odvolací soud při stanovení povinnosti hradit náklady odvolacího řízení opět vychází ze shora uvedených principů, přičemž žalobci byla uložena opět povinnost uhradit jednu čtvrtinu celkových účelně vynaložených nákladů žalované společnosti. Tyto náklady představují náklady na právní zastoupení žalované, a to 2 úkony právní pomoci po 12 420 Kč dle § 11 odst. 1 písm. d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (vyjádření k odvolání, účast při odvolacím jednání), 2 x

náhrada hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 citované vyhlášky a 21 % DPH ve výši 5 342,40 Kč. Celkové náklady odvolacího řízení vynaložené žalovanou společností činí 30 782,40 Kč, jedna čtvrtina z této částky činí 7 695,60 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které je možno podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím soudu prvního stupně k Nejvyššímu soudu ČR, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Plzeň 25. listopadu 2020

Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D., v. r.
předseda senátu